

Balassagyarmati Törvényszék  
2660 Balassagyarmat, Köztársaság tér 4.  
.....G...../20..../15. szám

A Balassagyarmati Törvényszék dr. Móryné dr. Varga Márta (.....) ügyvéd által képviselt ..... Zrt. „f.a.” (.....) felperesnek – dr. Kovács László (.....) ügyvéd által képviselt ..... Zrt. (.....) I. r. és dr. Lukovits Péter (.....) ügyvéd által képviselt ..... Zrt. (.....) II. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A törvényszék a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszáz ezer) Ft + 27 % ÁFA és a II. r. alperesnek 3.500.000,- (Hárommillió-ötszáz ezer) Ft + 27 % ÁFA ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Ítéltáblához, amely fellebbezést a Balassagyarmati Törvényszéknél írásban, 3 példányban kell benyújtani.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmükben a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását kérelmezhetik.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére vagy összegére, a teljesítési határidőre vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a Fővárosi Ítéltábla tárgyalást tart.

### **I n d o k o l á s**

A törvényszék az eljárás adatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes 1998. december 1-jén létrehozta a ..... Rt-t, mely 2003. március 18-án megalapította a ..... Kft-t.

A ..... Rt. a ..... Kft-ben a „közvetlen irányítást biztosító befolyás” mértékű részesedését 2005. április 21-én értékesítette a felperesnek.

A felperes a 2005. április 7-én kelt „opcios szerződés üzlet részre” megnevezésű szerződéssel az I. r. alperes jogelődje, az ..... Rt. részére vételi jogot engedett a felperes tulajdonában álló ..... Kft. 129.000.000,- Ft névértékű üzlet részére.

Az I. r. alperes jogelődje általi kijelölés folytán a II. r. alperes a felpereshez 2010. április 6-án intézett nyilatkozatában élt a vételi jogával. Az elővásárlásra jogosultak lemondó nyilatkozatai 2010. április 29-én és 30-án keltek.

Az üzlet rész vonatkozásában a felperes és a II. r. alperes 2010. május 3-án adásvételi szerződést kötöttek. Az üzlet rész a társaság törzstőkéjének 99,23 %-át tette ki.

A ..... Bíróság 2011. április 14-én jogerőre emelkedett ....Fpk-...../... számú végzésével elrendelte a felperes felszámolását. Felszámolóként a ..... Zrt-t jelölte ki. A felszámolási eljárás megindulásának közzétételére 2011. április 18-án került sor.

A Fővárosi Ítéltábla .....Gf...../20...../..... számú hatályon kívül helyező végzése alapján megismételt eljárás során a felperes az opciós és az üzletrész adásvételi szerződések érvénytelenségének megállapítását kérte elsődlegesen a Ptk. 375. § (1) bekezdése, másodlagosan a Ptk. 207. § (6) bekezdése, harmadlagosan a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján. Negyedlegesen feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással az értékaránytalanság kiküszöbölése körében az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 413.776.000,- Ft és késedelmi kamata megfizetésére. Ötödleges kereseti kérelme a II. r. alperes kötelezésére irányult az általa a ..... Kft. 2009. december 31-i mérleg adatai alapján felvett 285.000.000,- Ft osztalék megfizetésére, míg hatodlagos kereseti kérelmében egyetemlegesen kérte az alperesek kötelezését a Ptk. 237. § (1) és (2) bekezdései alapján a feltűnő értékkülönbséggel okozott kár megtérítésére.

A Balassagyarmati Törvényszék a .....G...../20..... ügyszám alatt megismételt eljárásban 22. sorszámon meghozott ítéletében – a felperes harmadlagos kereseti kérelmének helyt adva – megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes jogelődje által 2005. április 7-én megkötött opciós szerződés és az annak alapján a felperes és a II. r. alperes által 2010. május 3-án megkötött üzletrész adásvételi szerződés jó erkölcsbe ütköző, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis. Ezen döntését azzal indokolta, hogy az adásvétellel érintett üzletrész értéke nem a valós értéken került meghatározásra, az feltűnően értékaránytalan volt, továbbá az opciós és az adásvételi szerződés arra szolgált, hogy a ..... üzletcsoport a többi hitelezőt megelőzve jusson hozzá a követeléséhez, ezáltal a követelései fedezetét elvonja.

Az alpereseket személyenként 750.000,- Ft eljárási illeték utólagos megfizetésére, valamint a felperes részére személyenként 1.000.000,- Ft + ÁFA ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

A felperes elsődleges kereseti kérelmét, melyben az opciós szerződés mint jogszabályba ütköző szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte a Ptk. 375. § (1) bekezdése és a 200. § (2) bekezdése alapján, valamint másodlagos kereseti kérelmét, mely szerint a Ptk. 207. § (6) bekezdésére hivatkozással (színlelt szerződés) kérte az opciós szerződés érvénytelenségének a megállapítását, a törvényszék elutasította.

A harmadlagos kereseti kérelemnek történő helytadásra figyelemmel a negyedleges, az ötödleges és a hatodlagos kereseti kérelmeket a törvényszék nem bírálta el.

Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2014. február 12-én meghozott részítéletével a Balassagyarmati Törvényszék .....G...../20...../22. számú ítéletét részítéletnek tekintve, annak fellebbezéssel nem támadott (az elsődleges és a másodlagos kereseti kérelmeket elutasító) részét nem érintve, fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes harmadlagos (a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján szerződés semmisségének megállapítása iránti) keresetét elutasította. Mellőzte az elsőfokú ítéletnek az I-II. r. alperesek eljárási illeték és perköltség fizetésére kötelező rendelkezését, és kötelezte a felperest, hogy az államnak – az adóhatóság felhívására – fizessen meg 1.500.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket

és az alpereseknek 15 napon belül fizessen meg személyenként 1.000.000,- Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat mint elsőfokú perköltséget.

Kötelezte a felperest, hogy az államnak fizessen meg 1.250.000,- Ft fellebbezési illetéket, az alpereseknek 15 napon belül személyenként 500.000,- Ft + ÁFA másodfokú ügyvédi munkadíjat, továbbá a II. r. alperesnek 1.250.000,- Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezte továbbá a II. r. alperest, hogy leletkészítés terhével 8 napon belül rójon le az iratoknál 650.000,- Ft fellebbezési illetéket.

Döntését a Fővárosi Ítéltábla azzal indokolta, hogy a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékkülönbség sértheti ugyan a társadalmi közfelfogást, de nem a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző jellegének vizsgálati körébe tartozik, még a tényleges feltűnő értékkülönbség sem alapozhatja meg a szerződés nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközésének a megállapíthatóságát, egyébként pedig a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékkülönbség ténye a rendelkezésre álló adatok alapján nem is volt megállapítható. A szerződések fedezetelvonó jellegére tekintettel sem volt megállapítható az érvénytelenség, ugyanis a fedezetelvonó szerződés hatálytalan, ezért ha a kereseti kérelem ténybeli alapja a fedezetelvonás, az érvénytelenségi keresetet el kell utasítani. Egyébként pedig a fedezetelvonás ténye sem volt megállapítható a rendelkezésre álló adatok alapján.

Részítélete indokolásában az ítéltábla kifejtette, hogy mivel a harmadlagos kereseti kérelem általa történt elutasítása folytán a negyed-, ötöd- és hatodlagos kereseti kérelmek elbírálatlanok maradtak, az elsőfokú bíróság ítélete részítéletnek minősül és az elbírálatlan kereseti kérelmek vonatkozásában az eljárás az elsőfokú bíróság előtt folytatódik.

A negyedleges, ötödleges és hatodlagos kereseti kérelmek tekintetében .....G...../20.... ügyszám alatt folytatódó eljárásban a felperes a Pp. 146/B. §-a által biztosított lehetőségével élve kereseti kérelmét az alábbiak szerint módosította és véglegesítette:

Negyedleges kereseti kérelmét a Ptk. 203. § (1) és (2) bekezdésére alapozva annak megállapítását kérte, hogy a 2010. május 3-án a felperes és a II. r. alperes között létrejött üzletrész adásvételi szerződés harmadik személyek – nevezetesen a felszámolás alatt álló felperes hitelezői illetőleg azon követelések jogosultjai, akiknek hitelezői igénye kielégítetlen maradt, kielégítésének az alapját vontta el – vonatkozásában hatálytalan. Ennek következményeként az érvénytelenség szabályainak alkalmazásával az eredeti állapot helyreállítását, ennek alkalmazhatatlansága esetére pedig a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján a szerződés határozathozatalig törtnő hatályossá nyilvánítását és az alperesek egyetemleges kötelezését kérte az üzletrész ténylegesen megfizetett 279.000.000,- Ft összegű vételára és a mérlegekben kimutatott 692.776.000,- Ft-os értéke közötti különbözet, azaz 413.776.000,- Ft megfizetésére, továbbá a II. r. alperest a 2009. december 31-i mérleg alapján a .....Kft-ben lévő üzletrésze alapján felvett 285.000.000,- Ft osztalék megfizetésére.

Ezen kérelmét a felperes azzal indokolta, hogy igaz ugyan, hogy az üzletrész adásvételi szerződést a felperes kötötte a II. r. alperessel, azonban az I. r. alperes jogelődjének döntése alapján, hiszen az opciós vételár és a szerződéskötés egyéb feltételei az ő 2005. február 7-én kelt, a felperes által az iratokhoz csatolt írásbeli utasítása alapján kerültek meghatározásra. Az alperesek jóhiszeműsége pedig nem állapítható meg, mert azonos jogi személy befolyása alatt álltak.

A felperes ötödleges kereseti kérelme a Ptk. 215. § (1) és (2) bekezdése alapján annak megállapítására irányult, hogy a 2010. május 3-án létrejött üzletrész adásvételi szerződés harmadik személyek – nevezetesen az elővásárlásra jogosultak – jóváhagyása hiányában létre sem jött. Megítélése szerint ugyanis a 2005. április 7-én kelt opciós szerződésben a vételi jog gyakorlására kikötött 5 éves időtartamon belül nem csupán az opciót lehívó nyilatkozatnak kellett volna megtörténnie, hanem az elővásárlásra jogosultak lemondó nyilatkozatát is be kellett volna szerezni és az adásvételi szerződést is meg kellett volna kötni. Ehhez képest az elővásárlásra jogosultak lemondó nyilatkozatai csak 2010. április 29-én és 30-án keltek, az adásvételi szerződés megkötésére – mely az abban foglalt utalások szerint egyértelműen az opciós szerződés alapján történt – pedig csak 2010. május 3-án, azaz elkéssetten került sor. Az adásvételi szerződés létrejöttének hiánya elsődleges jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását kérte a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján, másodlagosan pedig a (2) bekezdés alapján a szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását és az alperesek egyetemleges kötelezését az ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítése címén a 413.776.000,- Ft értékkülönbözet megfizetésére továbbá a II. r. alperest az általa felvett 285.000.000,- Ft összegű osztalék megfizetésére.

Hatodlagos kereseti kérelmét a felperes akként véglegesítette, hogy annak keretében korábbi negyed-, ötöd- és hatodlagos kereseti kérelmeit tartotta fenn, miszerint a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján feltűnő értékaránytalanság megállapítását és az alperesek kötelezését kérte a 413.776.000,- Ft értékkülönbözet és késedelmi kamata megfizetésére; jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése címén a II. r. alperes kötelezését kérte az általa felvett 285.000.000,- Ft osztalék megfizetésére, és az alperesek egyetemleges kötelezését kérte „a feltűnő értékkülönbözettel okozott kár” megtérítésére. A „feltűnő értékkülönbözettel okozott kár” megtérítése iránti kereseti kérelem tekintetében a törvényszék 2. sorszámú majd a 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével is 15 napos határidővel felhívta a felperest, hogy jelölje meg, milyen összegű kár megtérítésére kéri az alperesek kötelezését milyen tényállás alapján és jelölje meg a kár keletkezésének tényére, összegére vonatkozó bizonyítékait és e követelése jogalapját a vonatkozó jogszabályhely pontos megjelölésével, ellenkező esetben ezen kereseti kérelmét a törvényszék hiányos tartalma szerint fogja elbírálni.

Ezen felhívásra a felperes – aki a jogerős részítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő – úgy nyilatkozott, hogy amennyiben akár a felülvizsgálati kérelemmel még el nem bírált elsődleges, másodlagos, harmadlagos kereseti kérelmek bármelyike, akár a módosított negyed- és ötödleges kereseti kérelmek bármelyike megállna és a jogkövetkezmények alkalmazásánál a szerződés Ptk. 237. § (2) bekezdése szerinti, a határozathozatalig történő hatályossá nyilvánításának az alkalmazásával az ellenérték nélkül maradó szolgáltatások megtérítésére kötelezné a bíróság az alpereseket a felperes javára, arra az esetre a kártérítés mértékét a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján meg lehetne állapítani.

A hatodlagos kereseti kérelem tekintetében a felperes a tárgyalás felfüggesztését kérte az általa a jogerős részítélet ellen kezdeményezett felülvizsgálati eljárás jogerős befejezéséig, amely kérelmét a törvényszék a 10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt, indokolt, külön nem fellebbezhető végzésével elutasította.

A felperes perköltsége megfizetésére is kérte az alperesek kötelezését.

Az alperesek a módosított kereseti kérelmek teljes elutasítását, a felperes perköltségükben történő marasztalását kérték.

A módosított negyedleges kereseti kérelemre vonatkozó érdemi ellenkérelmük indokaként előadták, hogy a fedezetelvonó szerződés jogkövetkezménye nem az érvénytelenség, hanem a relatív hatálytalanság, melyből következően e jogalapon csak azon jogosultak, hitelezők terjeszthetnek elő keresetet, és pedig nem marasztalásra, hanem csupán tűrésre irányulót, akiknek a kielégítési alapját a támadott szerződéssel részben vagy egészben elvonták, a felperes pedig nem harmadik személy, hanem az egyik szerződéskötő fél volt, az alperesek ügyletkötéskori jóhiszeműségének ellenkezőjét pedig a felperes nem bizonyította.

A módosított ötödleges kereseti kérelemmel szembeni ellenkérelmüket azzal indokolták, hogy egyfelől az elővásárlásra jogosultak nyilatkozata nem minősül a Ptk. 215. § (1) bekezdése szerinti harmadik személy által megkívánt beleegyezésnek, így nem feltétele az üzletrész adásvételi szerződés létrejöttének, másfelől a szerződés létrejöttét az elővásárlási jog sérelmére hivatkozással csak az elővásárlásra jogosult teheti vitássá, maga a szerződést kötő felperes nem, továbbá az ilyen szerződés nem érvénytelen, csupán az elővásárlásra jogosult vonatkozásában, azaz relatíve hatálytalan, így sem a szerződés érvénytelensége jogkövetkezménye alkalmazásának, sem pénzfizetésre irányuló, marasztalási kereset előterjesztésének nincs helye. Az elővásárlásra jogosultak lemondó nyilatkozatai csatolásra kerültek, a cégbíróság az elővásárlási jogra vonatkozó kérdést a változásbejegyzési eljárásban érdemben vizsgálta, a változásbejegyzési kérelemnek helyt adott, a bejegyző határozatot a felperes határidőben nem támadta.

A II. r. alperes előadta továbbá, hogy megítélése szerint az adásvételi szerződés – mely alakilag és tartalmilag is megfelel a jogszabályoknak – önállóan értékelhető és megítélhető, melynek megkötésekor rendelkezésre állt az elővásárlásra jogosultak lemondó nyilatkozata.

A hatodlagos kereseti kérelmek közül a feltűnő értékaránytalanság megállapítása iránti kérelem vonatkozásában az alperesek elsődlegesen elkésztiségre hivatkozással – egyebekben érdemben is – kérték a kereset elutasítását.

A II. r. alperessel szemben jogalap nélküli gazdagodás címén támasztott kereseti kérelem elutasítása iránti ellenkérelmét a II. r. alperes azzal indokolta, hogy jogszerűen, a ..... Kft-ben fennálló tulajdonosi jogosultsága folytán jutott az osztalékhoz, melynek visszakövetelhetősége csak akkor merülhetne fel, ha a II. r. alperes üzletrész-szerzése vonatkozásában az eredeti állapot helyreállításának a lehetősége legalább elméleti szinten felmerülne.

A II. r. alperes perköltsége meghatározásához a pertárgyértéket a 413.776.000,- Ft-os értékkülönbözöt valamint az alperesek közül csak tőle követelt 285.000.000,- Ft osztalék együttes összegében kérte megállapítani.

A törvényszék a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a felperes kereseti kérelmei alaptalanok.

A jelen perben alkalmazandó régi Ptk. (1959. évi IV. törvény) 203. § (1) bekezdése értelmében az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a másik fél rosszhiszemű volt, vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

A fenti jogszabályi rendelkezés szerinti fedezetelvonó, a hitelezőt károsító szerződés – amennyiben az visszterhes - viszonylagosan, az általa kárt szenvedett hitelező vonatkozásában hatálytalan, amennyiben a jogszerző fél rosszhiszemű volt. Ezen szerződés azonban a semmis és a megtámadható szerződéssel szemben érvényes szerződés. A viszonylagos hatálytalanság következtében a jogszerző fél csak arra kötelezhető, hogy tűrje a behajthatatlanná vált követelésnek vagy követelésrésznek a szerződéssel átruházott vagyontárgyból történő kielégítését.

A törvényszék megítélése szerint ezért a szerződés hatálytalanságának megállapítása iránti pert a szerződő felek nem, hanem csak a rajtuk kívül álló harmadik személy, azon hitelező jogosult indítani, akinek követelése kielégítési alapját a szerződéssel az azt megkötő felek rosszhiszeműen eljárva elvonták.

Ezért a törvényszék a felperes negyedleges kereseti kérelmét elutasította.

A szerződést fedezetelvonás miatt a felperes mint felszámolás alatt álló adós nevében a képviselőjében eljáró felszámoló a Csődtv. 40. § (1) bekezdése alapján lett volna jogosult megtámadni az ott írt határidőn belül. A felperes a kereseti kérelmét eredetileg e jogcímen is előterjesztette, azonban mivel arra a megtámadási határidőn túl került sor, a megismételt eljárásban e jogcímen már nem tartotta fenn.

A Ptk. 215. § (1) bekezdése szerint ha a szerződés létrejöttéhez harmadik személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyás szükséges, ennek megtörténtéig a szerződés nem jön létre, de felek jognyilatkozatukhoz kötve vannak. Kötöttségétől bármelyik fél szabadul, ha az általa a másik féllel közölt megfelelő határidőn belül a harmadik személy a beleegyezés, illetőleg a hatóság a jóváhagyás felől nem nyilatkozik.

Ezen jogszabályi rendelkezéssel szemben a Ptk. 373. § (1) és (2) bekezdése az elővásárlási jog fennállása esetére azt írja elő, hogy ha a tulajdonos a dolgot el kívánja adni, a kapott ajánlatot a szerződés megkötése előtt köteles az elővásárlásra jogosulttal közölni, aki ha a tulajdonoshoz intézett nyilatkozatában az ajánlat tartalmát magáévá teszi, a szerződés közöttük létrejön.

Ezen jogszabályi rendelkezésekből megállapíthatóan az elővásárlási jog jogosultjának ahhoz szükséges lemondó nyilatkozata, hogy a tulajdonos a dolgot harmadik személy részére eladhassa, nem a szerződés létrejöttéhez szükséges beleegyezés, jóváhagyás. A szerződés a felek között az elővásárlásra jogosult lemondó nyilatkozatának beszerzése hiányában is érvényesen létrejön, és annak hiánya csupán az elővásárlásra jogosult részére biztosít lehetőséget a létrejött adásvételi szerződés vele szembeni hatálytalanságának a megállapítására, amennyiben szándéka valóban a vételre irányult.

Ezért a felperes kereseti kérelmének jogalapja a Ptk. 125. § (1) bekezdése alapján sem áll fenn. (Egyébként is a 215. § (2) bekezdése szerint – amennyiben a szerződés létrejöttéhez valóban harmadik személy beleegyezése vagy hatósági jóváhagyás szükséges – a korábban megkötött szerződés a beleegyezés illetőleg a jóváhagyás megtörténtével – a megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal jön létre.)

A Ptk. 375. § (1) bekezdése alapján ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. A vételi jogra vonatkozó megállapodást – a dolog és a vételár megjelölésével – írásba kell foglalni.

A (4) bekezdés úgy rendelkezik, hogy egyebekben a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.

A Ptk. visszavásárlási jog tekintetében rendelkező, a fentiek alapján jelen esetben, a vételi jog tekintetében is alkalmazandó 374. § (1) bekezdésének második mondata szerint a visszavásárlás az eladónak a vevőhöz intézett nyilatkozatával jön létre. A (2) bekezdés értelmében a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis. A vételi jog tekintetében ezen rendelkezések megfelelő alkalmazása azt jelenti, hogy a visszavásárlás az opció jogosultjának az eladóhoz intézett nyilatkozatával jön létre, és a vételi jogot is legfeljebb öt évre lehet kikötni.

Itt tehát a vevőt megillető hatalmasságról van szó, egyoldalú nyilatkozatával jön létre a jogviszony, melynek alapján a tulajdonos a dolgot köteles részére eladni. Az opció jogosultja a vételi nyilatkozatot írásban köteles megtenni, melynek hatályosulásához a Ptk. 214. § (1) bekezdéséből következően az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen.

A fenti jogszabályi rendelkezések egyértelműen a vételi jog gyakorlásának a határidejét határozzák meg az engedésétől számított 5 évben, nem pedig az annak gyakorlása folytán írásba foglalandó adásvételi szerződés megkötését.

A per irataiból megállapíthatóan a II. r. alperes a vételi jogát a 2005. április 7-én megkötött opciós szerződésben kikötött 5 éves határidőn belül gyakorolta, vételi nyilatkozatát ugyanis 2010. április 6-án közölte a felperessel.

Mindezekre tekintettel a törvényszék úgy ítélte meg, hogy a felperes ötödleges kereseti kérelmének jogalapja sem áll fenn, ezért az ötödleges kereseti kérelmet is elutasította.

A Ptk. 201. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között anélkül, hogy az egyik felet az ajándékozás szándéka vezetné, a szerződés megkötésének időpontjában feltűnően nagy az értékkülönbség, a sérelmet szenvedő fél a szerződést megtámadhatja.

A megtámadhatóság körében a Ptk. 236. § (1) bekezdése kimondja, hogy a megtámadást egy éven belül írásban kell a másik féllel közölni, majd a közlés eredménytelensége esetében haladéktalanul a bíróság előtt érvényesíteni. A (2) bekezdés c.) pontja szerint a megtámadási határidő a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalansága esetén a sérelmet szenvedő fél teljesítésekor, illetve ha ő a teljesítéskor kényszerhelyzetben volt, ennek megszűntekor kezdődik.

Jelen esetben az alperesi ellenkérelem elsődlegesen az elkészttség miatti elutasításra irányult.

E körben a törvényszék megállapította, hogy az opciós szerződés 2005. április 7-én, az adásvételi szerződés pedig 2010. május 3-án jött létre. A felperes részéről a teljesítés az üzletresz tulajdonjogának az átruházásában nyilvánult meg, ami az adásvételi szerződés keltének az időpontjában, azaz 2010. május 3-án történt.

A fenti jogszabályi rendelkezések értelmében ezen időponttól számított 1 éven belül volt lehetősége a szerződés megtámadására feltűnő értékkülönbségre hivatkozással. Ehhez képest kereseti kérelmét a felperes 2012. június 27-én, azaz az egyéves megtámadási határidőn túl terjesztette elő.

Ezért a törvényszék a hatodlagos kereseti kérelmen belül ezen kereseti kérelmet elkészttség miatt elutasította.

A határidőn túli előterjesztés miatt történt elutasításra figyelemmel a törvényszék érdemben nem vizsgálta, hogy a felperes feltűnő értékaránytalanságra hivatkozása alapos volt-e vagy sem.

A Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.

A törvényszék az eljárás adatai, a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a II. r. alperes a felperestől a ..... Kft-ben fennállt 129.000.000,- Ft névértékű üzletresztét a 2005. április 7-én megkötött opciós szerződés alapján 2010. május 3-án megkötött adásvételi szerződéssel, tehát vétel jogcímén megszerezte. Az ezen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a felperes által előterjesztett kereseti kérelmek nem voltak alaposak. A II. r. alperes az adásvételi szerződés által történt üzletreszt-tulajdonszerzése folytán mint tulajdonos jutott a ..... Kft-ből felvett 285.000.000,- Ft osztalékhoz.

Mindezekre figyelemmel az osztalékfelvétel révén a II. r. alperesnél jogalap nélküli gazdagodás a felperes rovására nem állapítható meg.

Ezért a törvényszék a hatodlagos kereseti kérelmen belül ezen kereseti kérelmet is elutasította.

A felperes a hatodlagos kereseti kérelmén belül kártérítés iránt előterjesztett kérelmét a feltűnő értékaránytalansággal indokolta. A törvényszék kétszeri felhívása ellenére nem jelölte meg kártérítési követelése jogszabályi alapját, a kára keletkezését alátámasztó tényállást, a kár összegét. E körben csupán arra hivatkozott, hogy annak összege az elsődleges, másodlagos, harmadlagos, negyedleges vagy ötödleges kereseti kérelmeknek történő helytadás esetére a Ptk. 237. § (2) bekezdése szerinti hatályossá nyilvánítás alkalmazása esetén az ellenérték nélkül maradó szolgáltatások összegével azonos.

A kártérítés körében a Ptk. 339. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A 324. § (1) bekezdése szerint a követelések öt év alatt évülnek el, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A felperes feltűnő értékkülönbségre hivatkozással a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján előterjesztett kereseti kérelme elkészttség miatt elutasításra került.

A felperes kártérítési követelését csupán a feltűnő értékaránytalansággal indokolta, azon túl kártérítési követelése tekintetében semmilyen plusz tényállási elemre nem hivatkozott.

A feltűnő értékaránytalanság kiküszöbölése körében a Ptk. 201. § (2) bekezdése és 237. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásának van helye, melyek alapján a feltűnő értékaránytalanság kiküszöbölése nem kártérítés jogcímén történik.

Mindezekből következik, hogy amennyiben a feltűnő értékaránytalanság jogcímén történő megtámadás 1 éves határideje már lejárt, ugyanazon tényállás esetén nem érvényesíthető ugyanazon követelés az 5 éves általános elévülési határidőn belül kártérítés jogcímén.

Mindezekre tekintettel a törvényszék a hatodlagos kereseti kérelmen belül ezen kérelmet is elutasította.

A törvényszék a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesek ügyvédi munkadíjának megfizetésére, melynek alapjául szolgáló pertárgyértéket az I. r. alperessel szemben támasztott követelés esetében 413.776.000,- Ft-ban, a II. r. alperessel szemben támasztott követelés esetében pedig 698.776.000,- Ft-ban határozta meg. Ennek valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM sz. rendelet 3. § (2) bekezdés a.), b.) és c.) pontjaiban és (6) bekezdésében foglaltaknak alapján, valamint arra figyelemmel, hogy a jogerős részítélet szerint a felperes az alperesek részére a korábbi elsődleges, másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek elutasítása miatt személyenként 1 millió forint elsőfokú ügyvédi munkadíj megfizetésére már köteles, a törvényszék a felperest az alperesek részére a módosított negyedleges, ötödleges és három részből álló hatodlagos kereseti kérelmek elutasítása folytán további 2,5 illetőleg 3,5 millió forint + ÁFA elsőfokú ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Tekintettel arra, hogy az eljárási illeték maximuma az Itv. 42. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján 1.500.000,- Ft, melynek megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla .....Gf...../20..../6. számú részítéletével teljes egészében kötelezte a felperest, a törvényszék mellőzte a felperes további elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 233. § (1) bekezdésén, 234. § (1) és (2) bekezdésén és 256/A. §-án alapul.

Balassagyarmat, 2014. június 4.

dr. Nádaí Mónika s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül: